

แชทบอท สำหรับงานวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ChatBot for the Office of Academic Promotion and Registration : RMUTTO

นายพฤกษ์ หอมนาน

ภาคนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ ปีการศึกษา 2563

แชทบอท สำหรับงานวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ChatBot for the Office of Academic Promotion and Registration : RMUTTO

นายพฤกษ์ หอมนาน รหัสนักศึกษา 026130491026-6

ภาคนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 **ภาคนิพนธ์เรื่อง** แชทบอทสำหรับงานวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลตะวันออก

ChatBot for the Office of Academic Promotion and Registration:

รหัสนักศึกษา 026130491026-6

RMUTTO

จัดทำโดย นายพฤกษ์ หอมนาน

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ชุมพล โมฆรัตน์

ปริญญา วิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ

ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเว็บไซต์แชทบอทเพื่อพัฒนาและสนับสนุนระบบด้าน งานวิชาการและงานทะเบียน ภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ ภูวนารถ เนื่องจากปันจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ มี การใช้เว็บไซต์ reris.rmutto.ac.th ในการเก็บข้อมูลและประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับงานทะเบียน ซึ่งอาจารย์ และนักศึกษาสามารถเข้าไปตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานทะเบียนโด้ ถ้าต้องการ สอบถามข้อส่งสัย หรือขอเอกสารต่างๆ นักศึกษาต้องเข้าไปติดต่อกับฝ่ายทะเบียนโดยตรง ที่ห้อง ทะเบียนซึ่งทำให้เกิดการสื่อสารที่ผิดพลาดและเสียเวลาในการเดินทางไปขอเอกสารต่างๆ ดังนั้นทาง ผู้จัดทำจึงได้ทำการเว็บไซต์ แชทบอท สำหรับงานวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช มงคลตะวันออก ChatBot for the Office of Academic Promotion and Registration : RMUTTO โดยใช้ ChatterBot Library ในการสร้าง แชทบอท HTML, CSS, JavaScript, Bootstrap มาช่วยใน การพัฒนาส่วนของหน้าเว็บไซต์ และใช้ภาษา Python, Flask Framework ในการทำงานของ Server และฟังก์ชันการดำเนินงานต่าง ๆ ของตัวระบบ

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์เพราะได้รับความกรุณาจากที่ปรึกษาหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบคุณอาจารย์ชุมพล โมฆรัตน์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ภาคนิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้จัดทำ รู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ที่ได้รับ จึงถือโอกาสขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ทีนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ชุมพล โมฆรัตน์ที่ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์และคอยให้คำแนะนำ ต่าง ๆ เพื่อให้ภาคนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อมูลที่ถูกต้อง และขอขอบคุณอาจารย์สุวนีย์ กุลกรินีธรรม, อาจารย์ พิเชฐ มาเร็ว, อาจารย์พนา จันทิวาสน์, อาจารย์วิภา ธนานันท์, อาจารธนพล พึ่งตัวเอง ที่กรุณาสละเวลา อันมีค่าเป็นกรรมการในการสอบภาคนิพนธ์นี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ รวมถึงตรวจสอบ ความถูกต้องต่าง ๆ ในภาคนิพนธ์ฉบับนี้จนสามารถดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อย และมีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง หรือผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำกราบขออภัยเป็นอย่าง ยิ่งในข้อบกพร่องและข้อผิดพลาด และคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงงานนี้จะเป็นประโยชน์ สำหรับผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษาเพิ่มเติม

> ผู้จัดทำ 8 มีนาคม 2564

สารบัญ

٩	หน้า
บทคัดย่อ	.
กิตติกรรมประกาศ	Ш
สารบัญ	Ш
สารบัญตาราง	. V
สารบัญภาพ	. VI
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน	2
1.3 ขอบเขตการดำเนินงานโครงงาน	2
1.4 วิธีการดำเนินการ	3
1.5 แผนการดำเนินงาน	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	. 4
1.7 ทรัพยากรที่ใช้	. 4
บทที่ 2 กรอบแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรม	
2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	. 6
2.2 การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning)	. 7
2.3 โปรแกรมเอสคิวแอลไลท์ (SQLite)	8
2.4 ภาษาไพทอน (Python)	8
2.5 เฟลค เฟรมเวิร์ค (Flask Framework)	8
2.5.1 ความหมายเฟลค เฟรมเวิร์ค (Flask Framework)	8
2.5.2 ความหมายจินจา (Jinja)	9
2.5.3 คุณสมบัติจินจา (Jinja)	9
2.6 เฮชทีเอ็มแอลและซีเอสเอส (HTML and CSS)	10
2.6.1 ความหมายเฮชทีเอ็มแอล (HTML)	10
2.6.2 ความหมายซีเอสเอส (CSS)	10
2.6.3 ข้อแตกต่างระหว่างซีเอสเอสและเฮชทีเอ็มแอล (CSS and HTML)	11

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.7 จาวาสคริปต์ (JavaScript)	11
2.8 บูสแท็บ (Bootstrap)	12
บทที่ 3 การออกแบบและพัฒนาระบบ	
3.1 ภาพรวมการดำเนินงานของระบบ (System Overview)	13
3.2 Use Case Diagram	13
3.3 Use Case Description	16
3.4 แผนภาพกิจกรรม (Activity Diagram)	21
3.5 แผนภาพความสัมพันธ์ของเอนทิตี (Entity Relationship Diagram)	28
3.6 พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)	28
บทที่ 4 ผลการดำเนินการ	
4.1 หน้าเว็บแอปพลิเคชัน	30
4.2 วิธีการทดสอบการสนทนา	35
4.3 สรุปปัญหาที่พบจากการทดลองการสนทนาการตอบกลับ	48
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 บทสรุป	50
5.2 อุปสรรคและปัญหาที่พบ	50
5.3 แนวทางแก้ไขปัญหา	51
5.4 แนวทางในการพัฒนาต่อ	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	
ภาคผนวก วิธีการติดตั้งและนำโปรแกรมไปใช้งาน	54
ประวัติผู้จัดทำ	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	4
3.1 ตัวอย่างสัญลักษณ์ Use Case Diagram	14
3.2 Use Case Description เมื่อผู้ใช้งานสอบถามข้อมูลด้านงานวิชาการและงานทะเบียน	16
3.3 Use Case Description เมื่อผู้ดูแลระบบ เข้าสู่ระบบ	16
3.4 Use Case Description เมื่อผู้ดูแลระบบ ดูข้อมูลทั้งหมดของแชทบอท	17
3.5 Use Case Description เมื่อผู้ดูแลระบบ เพิ่มข้อมูลของแชทบอท	18
3.6 Use Case Description เมื่อผู้ดูแลระบบ แก้ไขข้อมูลของแชทบอท	19
3.7 Use Case Description เมื่อผู้ดูแลระบบ ลบข้อมูลของแชตบอท	20
3.8 ตัวอย่างสัญลักษณ์ Activity Diagram	21
3.9 ตาราง Statement	29
3.10 ตาราง Tag	29
3.11 ตาราง Tag_Association	29
4.1 เกณฑ์การให้ความถูกต้องของผลการสนทนาตอบคำถาม	35
4.2 ตัวอย่างประโยคที่ใช้ในการสนทนาการตอบกลับ	35
4.3 ผลลัพธ์การทดสอบการสนทนาการตอบกลับในส่วนของการทักทาย	41
4.4 ผลลัพธ์การทดสอบการสนทนาการตอบกลับในส่วนของการขอเอกสารคำร้องต่าง ๆ	43
4.5 ผลลัพธ์การทดสอบการสนทนาการตอบกลับในส่วนของการขอข้อมูลทั่วไปที่นักศึกษาควรทราบ	J
ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	44
4.6 ตัวอย่างประโยคที่ผลการการสนทนาตอบกลับที่ไม่สอดคล้องกับคำถาม	48

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างโค้ด แสดงแอปพลิเคชันเว็บ (Web Application)	9
2.2 ตัวอย่างโค้ด แสดงการทำงาน	9
3.1 ภาพรวมการดำเนินงานของระบบ	13
3.2 Use Case Diagram ของผู้ใช้งานที่ต้องการสอบถามข้อมูล	15
3.3 Use Case Diagram ของผู้ดูแลระบบ	15
3.4 แสดง Activity Diagram การสอบถามข้อมูลด้านงานวิชาการและงานทะเบียน	22
3.5 แสดง Activity Diagram การเข้าสู่ระบบของผู้ดูแลระบบ	23
3.6 แสดง Activity Diagram การดูข้อมูลทั้งหมดของแชทบอท	24
3.7 แสดง Activity Diagram การเพิ่มข้อมูล	25
3.8 แสดง Activity Diagram การแก้ไขข้อมูล	26
3.9 แสดง Activity Diagram การลบข้อมูล	27
3.10 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตาราง Statement, Tag และ Tag_Association	28
4.1 หน้าจอหลักของระบบ หรือหน้า Home	30
4.2 หน้าเว็บไซต์หลักของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ	31
4.3 หน้าเว็บไซต์ระบบบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	31
4.4 หน้าต่างส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	32
4.5 หน้าต่างกรอกข้อมูลชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่าน เพื่อเข้าสู่ระบบการจัดการข้อมูลแชทบอท	32
4.6 หน้าเว็บไซต์หลักระบบการจัดการข้อมูลของแชทบอท	33
4.7 หน้าเว็บไซต์แสดงข้อมูลทั้งหมดของระบบแชทบอท สำหรับผู้ดูแลระบบ	33
4.8 หน้าต่างแก้ไขข้อมูลการสนทนาตอบกลับของแชทบอท	34
4.9 หน้าเว็บไซต์การเพิ่มข้อมูลการสนทนาการตอบกลับของแชทบอท	34
4.10 แสดงแผนภูมิผลการตรวจสอบข้อมูลชุดตัวอย่าง	49
ผ.1 แตกไฟล์โปรแกรมที่ได้ทำการบีบอัดไฟล์	54
ผ.2 โฟลเดอร์ติดตั้ง python 3.7.8	
ผ.3 คำสั่งติดตั้งแพ็คเกจเสริม	55
ผ.4 เข้าสู่โฟลเดอร์โปรแกรม และรันคำสั่ง flask run	55
ผ.5 เปิดเว็บบราวเซอร์ เข้าสู่โฮสต์ที่กำหนด และทดลองใช้งาน	56

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ.6 ฟังก์ชันการ TrainBot	56